

Vlaams
Parlement

ingediend op **1699** (2018-2019) – Nr. 1
2 oktober 2018 (2018-2019)

Ontwerp van decreet

betreffende het Vlaams Pensioenfonds
en het publieke pensioenstelsel
voor de werknemers van de diensten
van de Vlaamse overheid en andere besturen

INHOUD

Memorie van toelichting	3
Voorontwerp van decreet.....	21
Advies van de Raad van State	29
Ontwerp van decreet.....	39

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. Algemene toelichting**1. Samenvatting**

Het voorliggend ontwerp van decreet heeft tot doel het decretaal kader te bepalen voor de invoering van een tweede pensioenpijler voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen.

De Vlaamse overheid wenst een publieke pensioentoezegging te doen voor de werknemers binnen het toepassingsgebied van de sectorale akkoorden bij de Vlaamse overheid:

- de diensten van de Vlaamse overheid (DVO), dat wil zeggen de entiteiten die ressorteren onder het Vlaams personeelsstatuut (VPS);
- de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV).

Met werknemers wordt bedoeld de personeelsleden die in dienst zijn genomen bij arbeidsovereenkomst en in voorkomend geval de kabinetsaangestelden.

Het ontwerp van decreet voorziet in een aansluitingsmogelijkheid voor publiek-rechtelijke instellingen buiten de DVO, voor de lokale besturen en voor de kabinetsaangestelden (mits de Vlaamse Regering daartoe beslist).

Het ontwerp van decreet regelt de oprichting, de samenstelling, de bevoegdheid, de werking en het toezicht van het Vlaams Pensioenfonds. Er wordt bepaald welke openbare werkgevers (verplicht of facultatief) toetreden tot het Vlaams Pensioenfonds.

Het ontwerp van decreet legt enerzijds op welke openbare werkgevers verplicht zijn om een identiek publiek pensioenstelsel in te voeren. Anderzijds wordt bepaald welke openbare werkgevers kunnen aansluiten met een eigen publiek pensioenstelsel en hoe de kenmerken van dit pensioenstelsel bepaald worden.

2. Uitgangspunten**2.1. Beleidskader***2.1.1. Het sectoraal akkoord 2010-2012, punt 3.3.4, pagina 5*

“De Vlaamse Regering bevestigt haar principiële bereidheid om voor de contractuelen ‘bijkomende en specifieke opdrachten’ te voorzien in een tweede pensioenpijler (cf. intersectoraal akkoorden gesloten in het Comité A voor de jaren 2005-2006 en 2007-2008).

De besprekingen met betrekking tot de graduele ontwikkeling van een tweede pensioenpijler voor de betrokken personeelsleden zullen opgestart worden nadat de federale overheid de kaderwet tweede pensioenpijler zal hebben goedgekeurd. Bij deze besprekingen zal rekening gehouden worden met de resultaten van het project modern hr-beleid inzake het naar mekaar toegroeien van de arbeidsvoorwaarden van contractuelen en statutairen.”

2.1.2. Vlaams regeerakkoord 2014-2019, punt II, pagina 12

“In overleg met de vakorganisaties werken we aan een eenvormig statuut voor alle personeelsleden van de Vlaamse overheid, alsook aan de uitbouw van een tweede pensioenpijler voor contractuele medewerkers.”

2.1.3. Beleidsnota Bestuurszaken 2014-2019, punt 3.6

"Tijdens de vorige regeerperiode is de evolutie ingezet om de arbeidsvoorwaarden gelijk te schakelen tussen enerzijds de ambtenaren en anderzijds de contractuele personeelsleden. Een cruciaal element hierin is de uitbouw van een aanvullende pensioenregeling (tweede pensioenpijler) voor (huidige) contractuele medewerkers. Hiervoor is de Vlaamse overheid afhankelijk van een (aanvullende) federale kaderwet. Binnen de budgettaire ruimte werken we verder aan de uitbouw van die tweede pensioenpijler. In overleg met de vakbonden zal ik werk maken van een eenvormig statuut voor alle personeelsleden van de Vlaamse overheid."

2.1.4. Beleidsbrief Bestuurszaken 2017-2018, punt 3

"In 2018 maak ik alvast op een onderbouwde manier verder werk van een proactief en modulair wervingsbeleid, duurzame inzetbaarheid, welzijn en flexibele tewerkstellingsmogelijkheden. Een belangrijke uitdaging in 2018 is de vertaling van de blauwdruk voor een vernieuwd loopbaan- en beloningsbeleid naar concrete voorstellen voor implementatie en regelgeving.

Ook de verdere harmonisering van de arbeidsvoorwaarden van ambtenaren en contractuelen blijft in 2018 op de agenda staan. Zo zal ik onder meer de nodige voorbereidingen treffen voor de invoering van de tweede pensioenpijler voor de contractuele personeelsleden bij de diensten van de Vlaamse overheid."

2.2. Beweegreden

De redenen waarom de Vlaamse overheid een tweede pensioenpijler wil invoeren zijn velerlei. Enerzijds is het de bedoeling om de als onbillijk gepercipieerde 'pensioenkloof' tussen ambtenaren en werknemers te verkleinen. Dit past binnen een bredere alignatiebeweging waarbij de arbeidsvoorwaarden van werknemers en statutairen naar elkaar toegroeien. Maar anderzijds rijst de noodzaak ook vanuit hedendaagse maatschappelijke ontwikkelingen waarbij overheden ook meer en meer met de effecten van de vergrijzing en 'gemengde loopbanen' te maken krijgen. Ten slotte tonen pensioenstudies aan dat het een zeer gewaardeerd voordeel is voor werknemers en een competitief element in het loonvoorwaardenpakket.

Ook de federale overheid moedigt de openbare besturen aan om een aanvullend pensioenstelsel te ontwikkelen voor hun werknemers. De Federale Regering heeft daartoe een wet uitgewerkt die de wet van 28 april 2003 op de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid (hierna WAP) aan de hand van enkele aanvullende bepalingen beter doorvertaalt naar de publieke sector, meer bepaald wat betreft de collectieve betrekkingen.

Het betreft de wet van 30 maart 2018 (BS 17 april 2018) met betrekking tot het niet in aanmerking nemen van diensten gepresteerd als niet-vast benoemd personeelslid voor een pensioen van de overheidssector, tot wijziging van de individuele responsabilisering van de provinciale en lokale overheden binnen het Gesolidariseerd pensioenfonds, tot aanpassing van de reglementering inzake aanvullende pensioenen, tot wijziging van de modaliteiten van de financiering van het Gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen en tot bijkomende financiering van het Gesolidariseerd pensioenfonds van de provinciale en plaatselijke besturen (hierna WAPP: wet aanvullende pensioenen publieke sector).

Het is deze WAPP die tevens bepaalt dat de diensten gepresteerd als contractueel personeelslid niet meer in aanmerking zullen worden genomen voor een pensioen van de overheidssector (zie hiervoor de beweegreden inzake gemengde loopbaan).

Dit is uiteraard ook een stimulans voor openbare besturen tot invoering van een aanvullend pensioen voor hun werknemers.

2.3. De conceptnota van de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering heeft op 23 februari 2018 de conceptnota Tweede pensioenpijler – opzetten van het Vlaams aanvullend pensioenstelsel en het Vlaams pensioenfonds voor de contractuelen van de diensten van de Vlaamse overheid (DVO) en andere besturen – goedgekeurd (VR/2018/2302/doc.0160/TER, doc.0160/2 en doc.160/3).

Tevens machtigde de Vlaamse Regering de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling in de Vlaamse administratie, om de informatie- en consultatiefase te houden met het oog op het voorafgaand advies/afsluiten van het protocol met de representatieve vakorganisaties in het Sectorcomité XVIII (zie hierna).

2.4. Betrokkenheid van de representatieve vakorganisaties

De WAP voorziet in hoofdstuk VII in de inspraak van de werknemers door verplichte raadpleging en kennisgeving (de zogenaamde informatie- en consultatiefase) over een aantal belangrijke aspecten van de pensioentoezegging.

Artikel 39, §1, WAP bepaalt:

“Wanneer de inrichter van een pensioenstelsel een werkgever is, geeft de ondernemingsraad (...) voorafgaand advies over (...):

- 1° de wijze van financiering van het pensioenstelsel en de structurele verschuivingen in de financiering;
- 2° de vaststelling van de reserves en de jaarlijkse opstelling van de pensioenfiche;
- 3° de toepassing, de interpretatie en de wijziging van het pensioenreglement;
- 4° de keuze van een pensioeninstelling en de overgang naar een andere pensioeninstelling (inclusief overdracht van reserves);
- 5° de verklaring inzake de beleggingsbeginselen (bedoeld in artikel 41bis, WAP) (...).”

In artikel 19 van de WAPP (dat een artikel 48/2 invoegt) wordt de terminologie voor de publieke sector verduidelijkt.

Het nieuwe artikel 48/2 van de WAP duidt als ‘ondernemingsraad’ de volgende instellingen aan wat betreft de Vlaamse overheid en de lokale besturen:

- het Sectorcomité XVIII bedoeld in bijlage I van het voornoemde koninklijk besluit van 28 september 1984 voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid (DVO);
- de bijzondere comités krachtens artikel 20, §1, van het voornoemde koninklijk besluit van 28 september 1984 (plaatselijke comités) of de bevoegde onderafdeling van het comité van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten krachtens artikel 17, §2bis, van het voornoemde koninklijk besluit van 28 september 1984 (Comité C1) voor de publieke pensioentoezegging gemeenschappelijk aan verschillende openbare provinciale en/of plaatselijke werkgevers als het om werknemers van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten gaat.

Voor de DVO wordt de informatie- en consultatiefase gevoerd binnen Sectorcomité XVIII naargelang de fases in het opzetten van het pensioenfonds.

Aangezien het over een publieke pensioentoezegging gaat, zijn de lokale besturen, als werkgever en ‘inrichter’ ertoe gehouden om plaatselijk te onderhandelen. Dit houdt ook in dat het lokaal bestuur de door de WAP opgelegde voorafgaandelijke

informatie- en consultatiefase moet hebben afgerond alvorens het kan beslissen om een publieke pensioentoezegging in te stellen. Die voorafgaandelijke informatie- en consultatiefase moet bijgevolg niet worden gevoerd in de schoot van Comité C1 omdat er met dit ontwerp van decreet geen pensioentoezegging gedaan wordt aan besturen, maar wel in het lokale onderhandelingscomité.

Na de informatie- en consultatiefase volgt de implementatiefase.

Artikel 5 van de WAP bepaalt:

“De beslissing tot invoering/wijziging of opheffing van een pensioentoezegging behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de inrichter.”.

De invoering van een nieuw publiek pensioenstelsel met enkel werkgeversbijdragen is weliswaar een eenzijdige beslissingsbevoegdheid van de werkgever doch over de arbeidsvoorwaarden wordt nog onderhandeld met de representatieve vakorganisaties door afsluiting van een protocol in het bevoegde onderhandelingscomité.

2.5. Bevoegdheden gemeenschappen en gewesten inzake aanvullend pensioen

2.5.1. WAPP-wet aanvullende pensioenen publieke sector

Het is de WAPP die, naast de regeling van onder meer het gemengd pensioen, het vollediger vereiste juridische kader biedt (afgestemd op de publieke sector) voor de uitbouw van een tweede pensioenpijler voor de werknemers bij de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten.

De toekenning van een aanvullend pensioen wordt in de WAPP door de federale overheid beschouwd als de toekenning van een bijzondere ‘arbeidsvoorwaarde’ en dus niet als een ‘pensioen’ in de zin van de bijzondere wet tot hervorming der instellingen (BWHI, artikel 87, §3) (zie hierna).

2.5.2. *Het aanvullend pensioen is geen pensioen in de zin van artikel 87, §3, BWHI, maar louter een bijzondere arbeidsvoorwaarde*

Artikel 87, §3, BWHI, bepaalt:

“§3. De gemeenschappen en gewesten stellen de regeling vast die betrekking heeft op het administratief en geldelijk statuut van hun vast, tijdelijk en hulppersoneel, met uitzondering van de pensioenregeling. Inzake de pensioenregeling is hun personeel onderworpen aan de wettelijke en statutaire regelen die van toepassing zijn op het vast, tijdelijk en hulppersoneel van het Rijk.”.

De toekenning van een aanvullend pensioen wordt ook door de Vlaamse overheid beschouwd als de toekenning van een bijzondere ‘arbeidsvoorwaarde’ en dus niet als een ‘pensioen’ in de zin van artikel 87, §3, BWHI.

Het aanvullend pensioen in de tweede pijler is in feite het resultaat van een specifieke bestemming van een gedeelte van het actuele loon. Het loon, en dus evenzeer een deel van het loon, is ontegensprekelijk een arbeidsvoorwaarde.

Bij aanvullende pensioenen betaalt de werkgever inderdaad een deel van het loon niet rechtstreeks en onmiddellijk uit in speciën of in natura aan het personeelslid, zoals standaard wordt opgelegd door de Loonbeschermingswet. Dit deel van het loon wordt, zoals bepaald in het pensioenreglement, uitbetaald aan een derde (zie hierna punt 2.7) die het dan bijhoudt en doet renderen tot een later moment waarop het uitbetaald mag worden. Aangezien die uitbetaling verplicht gekoppeld is aan pensionering, spreekt men van ‘aanvullend pensioen’, maar eigenlijk is de

WAP(P) niets meer dan een specifieke en afwijkende vorm van loonbescherming waarbij loon dat niet aan de werknemer wordt betaald bijzonder beschermd moet worden en aan bijzondere regels onderworpen wordt.

De WAP(P) is aldus een variante op de Loonbeschermingswet: beide hebben als doel om loon dat aan de werknemer is toegekend te beschermen.

Het feit dat de (werkgevers)bijdragen juridisch beschouwd worden als loon geeft aan dat de 'pensioentoezegging' eigenlijk niet meer is dan een bijzondere arbeidsvoorwaarde: hoeveel loon in speciën en hoeveel loon als premie wordt voor later opzijgezet. Deze bijzondere arbeidsvoorwaarde volgt dan de regels van de arbeidsvoorwaarden of het 'geldelijk statuut' van het contractueel personeelslid.

Dat het aanvullend pensioen geen 'pensioen' in de zin van artikel 87, §3, BWHI is, maar daarentegen een bijzondere arbeidsvoorwaarde, blijkt tevens uit het onderscheid dat moet worden gemaakt tussen de drie bestaande pensioenpijlers:

1. de eerste pijler = het wettelijk pensioen – bevoegdheid van de federale wetgever of de decreetgever (bijvoorbeeld eerste pijler statutairen VMW/De Watergroep, vroeger VRT, UZ Gent enzovoort);
2. de tweede pijler = het aanvullend pensioen – bevoegdheid van de werkgever. Is een aanvulling op de eerste pijler werknemers. Komt tot stand via een driehoeksverhouding werkgever-werknemer-pensioeninstelling;
3. de derde pijler = het pensioensparen – op initiatief van de burger;
4. soms wordt ook over de vierde pijler gesproken, zijnde de gezinswoning.

De drie pijlers vallen allemaal onder de noemer 'pensioen' maar het zijn wel drie totaal andere regelingen om de financiële situatie na de pensionering meer comfortabel te maken. En de zogenaamde vierde pijler bevestigt dit ten volle.

2.6. De dwingende bepalingen van de IBP-wet en van de WAP

Inzake de oprichting, de samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht van het pensioenfonds maakt het ontwerp van decreet aansluiting bij de dwingende bepalingen van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening (hierna IBP-wet).

Het ontwerp van decreet vindt tevens aansluiting bij de dwingende bepalingen van de WAP, waarin volgende aspecten zijn geregeld:

- de procedure die moet worden gevolgd om een aanvullend pensioenplan in te voeren, te wijzigen of op te heffen;
- de inhoud, de opbouw en het behoud van de beloofde aanvullende pensioenen;
- de informatie die de aangeslotenen moeten krijgen;
- het ogenblik vanaf wanneer een aangeslotene zijn aanvullend pensioen kan opvragen;
- de procedure en mogelijkheden bij de uitdiensttreding van een aangeslotene;
- de beschermingsmaatregelen.

2.7. Situering binnen het kaderdecreet bestuurlijk beleid

De openbare besturen die een nieuwe aanvullende pensioenregeling invoeren zullen, op basis van de WAPP, vanaf 1 mei 2018 verplicht zijn om het beheer te 'externaliseren' dit wil zeggen aan een aparte externe instelling toe te vertrouwen (in plaats van zelf te beheren). Er is dus slechts een keuze tussen een externe groepsverzekering of een pensioenfonds.

Om te voorzien in een aanvullend pensioen richt de Vlaamse Regering bij decreet een Instelling voor Bedrijfspensioenvoorziening (IBP) op onder de juridische vorm van een organisme voor de financiering van de pensioenen (OFP). Omtrent deze

elementen moet het decreet verplicht aansluiting maken bij het privaatrechtelijk stelsel van de IBP-wet. Inzake het statuut, de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van het OFP zijn de bepalingen van de IBP-wet van toepassing, waarvan niet kan afgeweken worden.

Vermits de keuze voor externe verzelfstandiging noodzakelijk is en op dwingende wijze wordt opgelegd door de federale IBP-wet, zal het OFP de vorm aannemen van een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap zoals vermeld in artikel 29 van het kaderdecreet (of het overeenstemmende artikel in het Bestuursdecreet, na inwerkingtreding ervan).

2.8. Toepassingsgebied

Voor de bepaling van het toepassingsgebied en de inrichting van het pensioenfonds onderscheiden we schematisch vier doelgroepen:

- categorie I: DVO: personeel van de departementen en de intern verzelfstandigde agentschappen (IVA's) zonder rechtspersoonlijkheid en het secretariaatspersoneel van de strategische adviesraden (SAR's) zonder rechtspersoonlijkheid.
Werkgever: Vlaamse Gemeenschap – onder het VPS;
- categorie II: DVO – ARP's: personeel van de IVA's met rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen (EVA's), de SAR's met rechtspersoonlijkheid en Go!.
Werkgever: de rechtspersonen – onder het VPS;
- categorie III: openbare werkgevers van de Vlaamse overheid die niet tot de DVO behoren en geen provinciaal noch plaatselijk bestuur zijn (bijvoorbeeld de Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt – VREG).
Hiertoe behoort juridisch ook de SERV.
Werkgever: de rechtspersonen met wie de contractant een arbeidsovereenkomst heeft gesloten – eigen rechtspositie;
- categorie IV: provinciale en lokale besturen.
Werkgever: de autonome besturen – eigen rechtspositie.

2.8.1. De werknemers van de DVO (categorie I en II) en de kabinetsaangestelden

Het doelpubliek is in eerste instantie de ongeveer 7700 werknemers van de DVO (categorie I en II) die onder het VPS ressorteren.

Daarnaast wordt een aansluitingsmogelijkheid voorzien voor de ongeveer 200 aangestelde kabinetsleden bij de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering (dus niet voor de naar deze kabinetten gedetacheerde ambtenaren, aangezien deze tijdens de periode van detachering verder rechten opbouwen voor een ambtenarenpensioen).

Het komt aan de Vlaamse Regering toe om te bepalen of voor die werknemers wordt voorzien in een tweede pensioenpijler. Die bevoegdheid is haar toegekend op grond van artikel 21 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen, aangenomen op grond van artikel 49, §1, BWHI.

De uitbreiding van de tweede pensioenpijler tot de aangestelde kabinetsleden bij de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering, ligt in lijn met de werkwijze die tot nog toe werd gevolgd om de geldelijke arbeidsvoorwaarden van de personeelsleden van de kabinetten in de mate van het mogelijke af te stemmen op deze die gelden voor de diensten van de Vlaamse overheid.

Zie bijvoorbeeld artikel 21 van het besluit van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009 tot organisatie van de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering dat bepaalt dat de regeling voor het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid inzake gezinsbijslag, haard- of standplaatstoelage, maaltijdcheques, vakan-

tiegeld, eindejaarstoelage en andere toelagen van overeenkomstige toepassing is op het personeel van de kabinetten, met uitzondering van de toelage voor het presteren van overuren en de toelage voor nacht-, zaterdag- en zondagwerk.

Uiteraard zijn ook tewerkgestelden die geen arbeidsovereenkomst hebben met een openbare werkgever die onder het toepassingsgebied van het decreet valt, uitgesloten, zoals uitzendkrachten (eigen cao-regeling) of personen met een beroepsinlevingsovereenkomst (BIO) voor personen met een handicap (GIBO), jongeren met een overeenkomst alternerende opleiding, schoolstagiaires (in kader van opleidingsprogramma's enzovoort) enzovoort.

Specifieke categorieën werknemers kunnen uitgesloten worden in de rechtspositieregeling (bijvoorbeeld studenten).

2.8.2. Een aansluitingsmogelijkheid voor instellingen buiten de DVO (categorie III)

Hier behoort juridisch ook de SERV toe, maar de aansluiting van de SERV is aangewezen, omdat deze strategische adviesraad (die niet tot de DVO behoort) die ressorteert onder Sectorcomité XVIII nog niet over een aanvullende pensioenregeling beschikt.

De meeste publiekrechtelijke instellingen buiten de DVO beschikken reeds over een tweede pensioenpijler bijvoorbeeld De Lijn, De Watergroep, de VRT, het Vlaams Fonds voor de Letteren en de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal en Letterkunde.

Conform de WAPP-wet zal het fonds zich richten tot openbare werkgevers.

In het ontwerp van decreet wordt bijgevolg in een aansluitingsmogelijkheid voor publiekrechtelijke instellingen buiten de DVO voorzien met een eigen publiek pensioenstelsel dat moet voldoen aan de essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel van de DVO. De voorwaarden tot aansluiting van deze instellingen bij het Vlaams Pensioenfonds worden bovendien bepaald in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds (met bepaalde vrijheidsgraden zoals bijvoorbeeld bijdragepercentage).

2.8.3. Een aansluitingsmogelijkheid voor lokale besturen (categorie IV)

De lokale sector is reeds een aantal jaren gestart met een verzekeringsinitiatief voor het aanvullend pensioen.

In het ontwerp van decreet wordt in een aansluitingsmogelijkheid voor lokale besturen voorzien met een eigen publiek pensioenstelsel dat moet voldoen aan de essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel van de DVO. De voorwaarden tot aansluiting van de lokale besturen bij het Vlaams Pensioenfonds worden bovendien bepaald in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds (met bepaalde vrijheidsgraden zoals bijvoorbeeld bijdragepercentage).

2.9. Keuze voor een fonds

De openbare besturen die een nieuwe aanvullende pensioenregeling invoeren zullen vanaf 1 mei 2018 verplicht zijn om het beheer te 'externaliseren' dat wil zeggen aan een aparte externe instelling toe te vertrouwen (in plaats van zelf te beheren).

Er is dus slechts een keuze tussen een externe groepsverzekering of een extern pensioenfonds.

Om te voorzien in een aanvullend pensioen voor de werknemers van de DVO (en andere besturen) zal de Vlaamse overheid een Instelling voor Bedrijfspensioenvoorziening (IBP) of organisme voor de financiering van de pensioenen (OFP) oprichten, het Vlaams Pensioenfonds, onder de vorm van een privaatrechtelijke EVA.

De Vlaamse overheid kiest voor een fonds (OFP) omwille van onderstaande argumentatie.

Een pensioenfonds heeft volgende voordelen:

- het is een ideaal vehikel voor grote werkgevers met veel aangeslotenen en/of grote volumes aan premies. Het is als het ware een verlengstuk van de werkgever (identificatie) en leidt tot een nauwere binding van de werknemers;
- een pensioenfonds staat in voor het beheer en dagelijks bestuur en dient daarvoor een raad van bestuur en algemene vergadering op te richten waarbij er veel aandacht is voor deugdelijk bestuur. Verschillende functies dienen dan ofwel intern of extern ingevuld te worden, zoals bijvoorbeeld bedrijfsrevisor, aangewezen actuaire, compliance officer enzovoort;
- de inspraak van de werknemers is gegarandeerd (bijvoorbeeld via het toezichtscomité);
- een pensioenfonds is geen financiële-commerciële onderneming; er zijn geen aandeelhouders(vergoedingen). Winsten uit beleggingen worden enkel aangewend voor de pensioenvorming;
- er is meer flexibiliteit inzake activabeheer dan bij een groepsverzekering wat effect heeft op het rendement. Uit statistische informatie blijkt dat het rendement (door een goede beleggingsstrategie) gemiddeld hoger ligt dan bij tak 21-producten in groepsverzekeringen;
- een fonds verzorgt zelf de communicatie aan de aangeslotenen en begunstigen;
- ondersteuning/opvolging vanuit de DVO is noodzakelijk maar zorgt tevens voor grotere betrokkenheid van de werkgevers.

Een groepsverzekering is een alternatieve mogelijkheid om in te staan voor het uitkeren van een aanvullend pensioen, doch de wezenlijke kenmerken liggen fundamenteel anders:

- zij wordt gesloten met een commerciële onderneming en wordt dus minder gezien als een verlengstuk van de werkgever; het is 'afstandelijker';
- de kosten worden verrekend door afname van de bijdrage en/of afname van de winstdeling en de overheid heeft die dus minder zelf in de hand;
- de syndicale betrokkenheid is niet gegarandeerd;
- de ondersteuning/opvolging vanuit de DVO blijft ook hier noodzakelijk.

2.10. De essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel

Alle entiteiten binnen de DVO en ook de SERV zullen een identiek publiek pensioenstelsel invoeren (zie hieronder punt 3).

Dit geldt eveneens ten aanzien van de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering, voor de aangestelde kabinetsleden.

Met het oog op een eenvoudig beheer van het Vlaams Pensioenfonds worden in het ontwerp van decreet de essentiële kenmerken van dit publieke pensioenstelsel bepaald:

Type plan	Vaste bijdragen-plan
Financiering	100% patronale bijdragen en dus geen werknemersbijdragen

In de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds zullen tevens een aantal voorwaarden afgesproken worden waaraan de aanvragen van aansluitende besturen moeten voldoen om aanvaard te worden. Deze voorwaarden zijn beheerskenmerken die het eenvoudig beheer van het fonds moeten garanderen maar kunnen tevens vrijheidsgraden omvatten (bijvoorbeeld inzake bijdragepercentage).

De nadere uitwerking van deze essentiële en beheerskenmerken van het publieke pensioenstelsel in arbeidsvoorwaarden gebeurt door het bevoegde orgaan voor de rechtspositieregeling.

Het gaat hier onder meer om de componenten van de vaste bijdrage, namelijk percentage op het loon, de berekeningsbasis, uitkering in kapitaal enzovoort, die door de Vlaamse Regering, raad van bestuur, gemeenteraad enzovoort, opgenomen worden in de rechtspositie.

Zo is de Vlaamse Regering bevoegd voor het personeel van de diensten van de Vlaamse overheid en de aangestelden van de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering.

Het bevoegde orgaan van de SERV zal de kenmerken zoals uitgewerkt door de Vlaamse Regering voor het DVO-personeel overnemen in de rechtspositieregeling van het personeel van de SERV omdat de SERV deel uitmaakt van het identieke publieke pensioenstelsel van de DVO en dus geniet van de voordelen inzake mobiliteit tussen deze werkgevers.

De publiekrechtelijke entiteiten buiten de DVO en de lokale besturen kunnen maar toetreden tot het Vlaams Pensioenfonds voor zover hun publieke pensioenstelsel voldoet aan bovenstaande essentiële kenmerken. De overige (in functie van eenvoudig beheer) kenmerken waaraan hun pensioenstelsel moet voldoen opdat zij zouden kunnen toetreden tot het Vlaams Pensioenfonds worden dan bepaald in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds, rekening houdend met bepaalde vrijheidsgraden.

3. Noodzaak van een decreet

Een decreet is noodzakelijk omwille van volgende overwegingen.

- Aansluiting bij het fonds – verplichte en facultatieve aansluiting

Naast de privaatrechtelijke oprichting van het pensioenfonds door neerlegging van de statuten, wordt de Vlaamse Regering bij decreet gemachtigd om een organisme voor de financiering van pensioenen op te richten, het Vlaams Pensioenfonds, onder de vorm van een privaatrechtelijke EVA.

Artikel 9, BWHI bepaalt:

“In de aangelegenheden die tot hun bevoegdheid behoren, kunnen de gemeenschappen en de gewesten gedecentraliseerde diensten, instellingen en ondernemingen oprichten of kapitaalparticipaties nemen.

Het decreet kan aan voornoemde organismen rechtspersoonlijkheid toekennen en hun toelaten kapitaalparticipaties te nemen. Het decreet regelt hun oprichting, samenstelling, bevoegdheid, werking en toezicht.”

Het Vlaams Pensioenfonds heeft als doel om aan de aangeslotenen pensioenuitkeringen uit te betalen bij de pensionering en de activiteiten te verrichten die er uit voortvloeien.

Het fonds is het instrument waaraan verschillende openbare inrichters/werkgevers het beheer van hun pensioentoezegging toevertrouwen en is in die zin een multi-inrichterspensioenfonds.

Conform de WAPP-wet zal het fonds zich richten tot openbare werkgevers.

– Verplichte aansluiting

Naast de Vlaamse Gemeenschap als werkgever van de werknemers van de ministeries van de diensten van de Vlaamse overheid (dat het instrument Vlaams Pensioenfonds in eerste instantie gebruikt), treden volgende openbare werkgevers verplicht toe tot het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 2° de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 3° de strategische adviesraden met rechtspersoonlijkheid binnen de diensten van de Vlaamse overheid (Vlor, Minaraad, SARO¹) + SERV (buiten DVO);
- 4° het Gemeenschapsonderwijs (GO!) voor wat betreft het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs.

Hoewel de SERV een werkgever is die niet behoort tot de DVO, is de aansluiting aangewezen. De SERV ressorteert onder Sectorcomité XVIII en beschikt nog niet over een aanvullende pensioenregeling.

– Facultatieve aansluiting

Er wordt decretaal bepaald (respectievelijk krachtens artikel 9, tweede lid, BWHI, en de bevoegdheidsregeling voor de lokale sector) dat volgende werkgevers facultatief kunnen toetreden tot het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de openbare rechtspersonen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest maar die niet behoren tot de DVO en geen provinciaal noch plaatselijk bestuur zijn. Hiertoe behoren eveneens de met rechtspersoonlijkheid beklede patrimonialia;
- 2° de lokale besturen.

Ook wordt er een aansluitingsmogelijkheid voorzien voor de kabinetsaangestelden, waarvan de Vlaamse Gemeenschap de werkgever is. Het komt echter aan de Vlaamse Regering toe om te bepalen of voor die werknemers wordt voorzien in een tweede pensioenpijler (zie punt 2.8.1).

– Opleggen van de componenten van het publieke pensioenstelsel

Bij decreet worden de essentiële kenmerken (vaste bijdrage en werkgeversfinanciering) van de publieke pensioenstelsels bepaald van de werkgevers die verplicht en facultatief toetreden tot het fonds.

Voor de toetreders zullen aanvullende beheerskenmerken opgenomen worden in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het fonds mits bepaalde vrijheidsgraden (bijvoorbeeld inzake bijdragepercentage).

Al deze kenmerken samen worden doorvertaald in arbeidsvoorwaarden via de rechtspositieregeling (VPS en andere rechtsposities).

¹ Vlor: Vlaamse Onderwijsraad; Minaraad: Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen; SARO: Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening – Onroerend Erfgoed.

Aangezien het aanvullend pensioen een arbeidsvoorwaarde is, is de Vlaamse Regering binnen de DVO bevoegd om dit aanvullend pensioen in te richten zonder bijkomende decretale rechtsgrond voor het personeel van de departementen, de IVA's zonder rechtspersoonlijkheid en het secretariaatspersoneel van de strategische adviesraden (SAR's) zonder rechtspersoonlijkheid (Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (SARC), Vlaamse Woonraad). Uit artikel 87, BWHI, vloeit immers voort dat de Vlaamse Regering, en niet de decreetgever bevoegd is om het statuut van zijn eigen (statutair en contractueel) personeel vast te stellen.

Uit het tweede lid van artikel 9, BWHI, vloeit voort dat de Vlaamse decreetgever bevoegd is om de rechtspositieregeling vast te leggen van het personeel van de instellingen die afhangen van de gemeenschappen en gewesten.

Wanneer de Vlaamse Gemeenschap binnen de DVO een aanvullend pensioen wil inrichten voor het personeel van de IVA's met rechtspersoonlijkheid, de publiekrechtelijke EVA's, de SAR's met rechtspersoonlijkheid (Vlor, Minaraad, Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV)) en het GO! gebeurt dit bij decreet.

De Vlaamse Regering put evenwel haar bevoegdheid om binnen de DVO de rechtspositieregeling van het personeel van de IVA's met rechtspersoonlijkheid en de publiekrechtelijk vormgegeven EVA's te bepalen, uit artikel 5 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid (of het overeenstemmende artikel in het Bestuursdecreet, na inwerkingtreding ervan) en voor de overige rechtspersonen uit overeenstemmende decretale bepalingen.

Artikel 5 van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 luidt als volgt: "De Vlaamse Regering bepaalt de rechtspositieregeling van het personeel van de departementen, de intern verzelfstandigde agentschappen en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen. De door de Vlaamse Regering uitgewerkte regelingen voorzien in een globale interne arbeidsmarkt."

Alle entiteiten binnen de DVO en ook de SERV zullen aansluiten bij hetzelfde publieke pensioenstelsel.

Dit geldt eveneens ten aanzien van de kabinetten van de leden van de Vlaamse Regering, voor de aangestelde kabinetsleden, voor zover de Vlaamse Regering beslist dat er voor deze personeelsleden wordt voorzien in een publiek pensioenstelsel. De geldelijke arbeidsvoorwaarden van de personeelsleden van de kabinetten zijn immers in de mate van het mogelijke afgestemd op deze die gelden voor de DVO.

Wanneer een identiek pensioenstelsel wordt ingevoerd door meerdere inrichters en wordt toevertrouwd aan dezelfde pensioeninstelling is er sprake van een multi-inrichterspensioenstelsel (MIP-s).

Deze piste moet gepaard gaan met een regeling die de gevolgen van uittreding uitwist. Wanneer de arbeidsovereenkomst van een contractant eindigt bij een dienst van de Vlaamse overheid of een rechtspersoon uit categorie II en gevolgd wordt door een arbeidsovereenkomst bij een andere dienst van de Vlaamse overheid of een rechtspersoon uit categorie II dan is er in principe sprake van uittreding (wanneer geen bijzondere overeenkomst afgesloten is).

Het moment van de uittreding vormt een referentietijdstip voor de vaststelling van de rechten van de aangeslotene en de verplichtingen van de inrichter. Zo wordt normaal bij uittreding overgegaan tot onder meer:

- vaststelling verworven reserves;
- vaststelling minimumrendementsgarantie (artikel 24, WAP);

- aanzuivering van eventuele tekorten door de inrichter (uiterlijk op het moment van de overdracht van de reserves);
- mededeling van de verworven reserves en prestaties;
- mededeling van de aanwendingsmogelijkheden (artikel 31, WAP);
- ter beschikking stellen van de reserves voor overdracht naar pensioeninstelling van bijvoorbeeld een andere werkgever of naar onthaalstructuur (artikel 32, WAP).

Om de gevolgen van uittreding bij wisseling van bovenstaande werkgevers uit te kennen worden de werkgevers bij decreet verplicht tot het sluiten van een overeenkomst in toepassing van artikel 33/2 van de WAP, waarvan het voorwerp is de gevolgen op te heffen van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een aangeslotene bij de ene werkgever, anders dan door overlijden of pensionering, die een nieuwe arbeidsovereenkomst sluit bij een andere werkgever. Het voordeel is bijvoorbeeld dat de rendementsgarantie doorloopt en dat geen communicatie nodig is (aangezien geen uittreding).

4. Inhoud van de decretale regeling

- 1° De machtiging aan de Vlaamse Regering om een Instelling voor Bedrijfs-pensioenvoorziening (IBP) onder de vorm van organisme voor de financiering van pensioenen (OFP), genaamd het Vlaams Pensioenfonds op te richten;
- 2° het doel van het Vlaams Pensioenfonds;
- 3° de verplichte toetreding tot het Vlaams Pensioenfonds van de Vlaamse Gemeenschap als openbare werkgever van de werknemers van de ministeries van de DVO en de verplichte toetreding van de openbare werkgevers uit categorie II en de SERV;
- 4° de machtiging om facultatief toe te treden tot het Vlaams Pensioenfonds voor de openbare werkgevers uit categorie III en IV;
- 5° de verplichting dat het publieke pensioenstelsel van de openbare werkgevers uit categorie III en IV voldoet aan de essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel van de DVO en aan de beheerskenmerken zoals bepaald in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds (mits bepaalde vrijheidsgraden);
- 6° mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om te bepalen of voor de kabinets-aangestelden wordt voorzien in een publiek pensioenstelsel. Als de Vlaamse Regering beslist dat het publiek pensioenstelsel voor de kabinetsaangestelden identiek is aan het publiek pensioenstelsel van de openbare werkgevers vermeld in punt 3°, maakt het deel uit van het multi-inrichterspansioenstelsel waaraan deze werkgevers deelnemen;
- 7° samenstelling van de operationele organen van het Vlaams Pensioenfonds, zijnde de algemene vergadering en de raad van bestuur;
- 8° het administratieve toezicht op het Vlaams Pensioenfonds;
- 9° de verplichting voor de DVO en de SERV om een identiek publiek pensioenstelsel in te voeren;
- 10° de verplichting voor de openbare werkgevers vermeld in punt 9° tot het sluiten van een bijzondere overeenkomst om bij wisseling van werkgevers de gevolgen van uittreding uit te kennen;
- 11° de essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel van de DVO, de SERV en de kabinetten;
- 12° de machtiging aan het bevoegde orgaan voor de rechtspositie om de kenmerken van het publieke pensioenstelsel (zowel de essentiële als de beheerskenmerken uit de samenwerkingsovereenkomst) om te zetten in arbeidsvoorwaarden;
- 13° de beheers- en werkingsregels worden bepaald in een overeenkomst tussen de bijdragende onderneming en het Vlaams Pensioenfonds.

5. Advies van de Raad van State

De opmerkingen van de Raad van State waren voornamelijk legistiek van aard. Op de meeste opmerkingen werd ingegaan en de tekst van het ontwerp van decreet werd aangepast.

Wat de inhoud van het ontwerp van decreet betreft formuleerde de Raad van State volgende opmerking:

“5.2. Uit artikel 3, §4, tweede lid, van het ontwerp vloeit voort dat de Vlaamse Gemeenschap als werkgever van, onder meer, de kabinetsaangestelden de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels toevertrouwt aan het Vlaams Pensioenfonds.

Die regeling is evenwel niet bestaanbaar met de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om de organisatie en de werking van de ministeriële kabinetten, met inbegrip van de rechtspositie van het personeel, te regelen, die haar is toegekend op grond van artikel 21 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 over de Vlaamse instellingen,² aangenomen op grond van artikel 49, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. De decreetgever kan dan ook niet, bij een decreet aangenomen bij gewone meerderheid, bepalen dat voor de werknemers van de ministeriële kabinetten de uitvoering van het publieke pensioenstelsel moet worden toevertrouwd aan het Vlaams Pensioenfonds.

Het is daarentegen wel mogelijk de werknemers van de ministeriële kabinetten te vermelden in artikel 3, §5, van het ontwerp, waarbij het aan de Vlaamse Regering toekomt te bepalen of voor die werknemers wordt voorzien in een publiek pensioenstelsel waarvan de uitvoering wordt toevertrouwd aan het Vlaams Pensioenfonds.”.

De tekst van het ontwerp werd aangepast ingevolge de opmerking van de Raad van State. Aan artikel 3, §5, werd een derde lid toegevoegd dat vermeldt dat de Vlaamse Regering bepaalt of voor de kabinetsaangestelden wordt voorzien in een publiek pensioenstelsel waarvan de uitvoering wordt toevertrouwd aan het Vlaams Pensioenfonds. Als de Vlaamse Regering beslist dat het publieke pensioenstelsel voor de kabinetsaangestelden identiek is aan het publieke pensioenstelsel van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, maakt het deel uit van het multi-inrichterspensioenstelsel vermeld in artikel 11.

B. Toelichting bij de artikelen

Hoofdstuk 1. Inleidende bepalingen

Artikel 1

Conform artikel 19, §1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, vermeldt dit artikel dat het decreet een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid regelt.

Artikel 2

Definities

² Dat artikel komt, wat betreft de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, in de plaats van artikel 68 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Hoofdstuk 2. Het Vlaams Pensioenfonds

Afdeling 1. Machtiging tot oprichting en het doel van het Vlaams Pensioenfonds

Artikel 3

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om een organisme voor de financiering van pensioenen (OFP), genaamd het Vlaams Pensioenfonds op te richten. Het Vlaams Pensioenfonds is een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap.

Op grond van artikel 10 van de IBP-wet moet het OFP zijn maatschappelijk doel beperken tot de activiteiten bedoeld in artikel 2, 2°, IBP-wet, en tot de activiteiten die er uit voortvloeien.

In overeenstemming hiermee heeft het Vlaams Pensioenfonds als doel om aan de aangeslotenen pensioenuitkeringen uit te betalen bij pensionering en de activiteiten te verrichten die eruit voortvloeien.

De keuze om het beschikbaar budget enkel aan pensioenvorming te besteden komt maximaal tegemoet aan het streefdoel om de kloof tussen het ambtenarenpensioen en het wettelijk pensioen voor de werknemers te verkleinen.

De Vlaamse Gemeenschap is werkgever van de werknemers van de Vlaamse ministeries, zijnde de departementen en IVA's zonder rechtspersoonlijkheid van de DVO. Deze openbare werkgever/doelgroep vormt in die zin de eerste basiscomponent van de werking van het fonds.

Volgende openbare werkgevers treden verplicht toe tot het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 2° de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 3° de strategische adviesraden met rechtspersoonlijkheid van de diensten van de Vlaamse overheid (Vlor, Minaraad, SARO) + de SERV (buiten de DVO);
- 4° het Gemeenschapsonderwijs voor wat betreft het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs.

Hoewel de SERV een werkgever is die niet behoort tot de DVO, is de aansluiting aangewezen, aangezien de SERV nog niet beschikt over een aanvullende pensioenregeling en ook ressorteert onder Sectorcomité XVIII. De SERV maakt ook deel uit van het identieke publieke pensioenstelsel DVO (zie hierna) en geniet in die zin van de mobiliteitsgarantie tussen deze werkgevers, zodat geen sprake is van uit-treding.

Volgende openbare werkgevers kunnen facultatief toetreden tot het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de rechtspersonen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en die niet behoren tot de categorieën van openbare werkgevers vermeld in paragraaf 4 van dit artikel. Hiertoe behoren eveneens de met rechtspersoonlijkheid beklede patrimonialia;
- 2° de lokale besturen.

Zij kunnen toetreden met een publiek pensioenstelsel dat moet voldoen aan de essentiële kenmerken van het publieke pensioenstelsel voor de DVO en aan de beheerskenmerken zoals bepaald in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds met het oog op eenvoudig beheer

(artikel 9). Deze beheerskenmerken kunnen ook vrijheidsgraden omvatten (bijvoorbeeld inzake bijdragepercentage).

Ofschoon de Vlaamse Gemeenschap de openbare werkgever is van de kabinets-aangestelden, is de Vlaamse Regering bevoegd om te bepalen of voor de kabinets-aangestelden wordt voorzien in een publiek pensioenstelsel waarvan de uitvoering wordt toevertrouwd aan het Vlaams Pensioenfonds. Indien de Vlaamse Regering beslist dat dit publieke pensioenstelsel identiek is aan het publieke pensioenstelsel van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, maakt het deel uit van het multi-inrichterspensioenstelsel vermeld in artikel 11.

Afdeling 2. Werking van het Vlaams Pensioenfonds

Artikel 4

Conform artikel 14, §2, laatste lid, van de IBP-wet, is elke bijdragende onderneming lid van de algemene vergadering.

Overeenkomstig artikel 46, 5°, van de IBP-wet, moeten de bevoegdheden van de algemene vergadering en de wijze van bijeenroeping ervan, alsook de wijze waarop haar beslissingen aan de leden en aan derden ter kennis worden gebracht, worden opgenomen in de statuten van het OFP.

Artikel 5

Overeenkomstig artikel 5 van het koninklijk besluit van 12 januari 2017 betreffende het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, moeten de bijdragende ondernemingen en de aangeslotenen of hun vertegenwoordigers de meerderheid uitmaken in de raad van bestuur van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

De raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds bestaat uit maximum vijftien leden. Met het oog op een evenwichtige vertegenwoordiging van elke categorie van werkgevers in de raad van bestuur, wordt enerzijds voorzien in een vertegenwoordiging van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, §4, en anderzijds in een vertegenwoordiging van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, §5.

De vertegenwoordigers van de aangeslotenen worden aangesteld door de representatieve vakorganisaties die zitting hebben in Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest en in het comité C1 voor de ambtenaren van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, met dien verstande dat elke vakorganisatie evenveel leden heeft.

Overeenkomstig artikel 4 van het decreet van 22 november 2013 betreffende het deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector (of het overeenstemmende artikel uit het Bestuursdecreet na inwerkingtreding ervan) moet minimaal een derde van het aantal stemgerechtigde leden van de raad van bestuur een onafhankelijke bestuurder zijn.

Het aantal leden van de raad van bestuur en de verdeling van de leden over bovenvermelde categorieën, zal worden opgenomen in de statuten van het Vlaams Pensioenfonds.

Op grond van artikel 3 van het decreet van 13 juli 2007 houdende bevordering van een meer evenwichtige participatie van vrouwen en mannen in advies- en bestuursorganen van de Vlaamse overheid (of het overeenstemmende artikel uit het Bestuursdecreet na inwerkingtreding ervan), mag ten hoogste twee derde van de stemgerechtigde leden van hetzelfde geslacht zijn.

De wijze van benoeming, ambtsbeëindiging en afzetting van de bestuurders, de omvang van hun bevoegdheden en de wijze waarop zij die uitoefenen moet conform artikel 46, 6°, van de IBP-wet, worden opgenomen in statuten van het OFP.

De leden van de operationele organen van het OFP moeten permanent over de voor de uitoefening van hun functie vereiste professionele betrouwbaarheid en passende deskundigheid beschikken. Hiertoe moet een specifieke vragenlijst worden ingevuld, ter beschikking gesteld door de FSMA (Financial Services and Markets Authority). De leden van de raad van bestuur hebben een persoonlijke aansprakelijkheid voor bestuurdersfouten en voor overtredingen van de wetgeving met betrekking tot de pensioenregelingen (artikel 24 tot en met artikel 26, IBP-wet).

Artikel 6

De statuten kunnen de raad van bestuur toestaan om de uitvoering van het algemeen beleid van het Vlaams Pensioenfonds over te dragen aan andere operationele organen (artikel 31, IBP-wet). Deze operationele organen oefenen deze taken uit onder het toezicht van de raad van bestuur. Een directiecomité, een dagelijks bestuur of een gedelegeerd bestuurder zijn de meest gebruikelijke.

Artikel 7

Er wordt een toezichtscomité opgericht in toepassing van artikel 41, §2, van de WAP. Het toezichtscomité is geen orgaan van het pensioenfonds, maar een orgaan dat op basis van de WAP wordt ingesteld indien een pensioentoezegging die gemeenschappelijk is aan meerdere werkgevers wordt beheerd door een pensioenfonds dat niet paritair wordt beheerd. Het toezichtscomité is paritair samengesteld uit vertegenwoordigers van werkgevers en representatieve vakorganisaties.

Het toezichtscomité ziet toe op de uitvoering van de pensioentoezegging en ontvangt de verklaring inzake de beleggingsbeginselen en het beheersverslag vóór de mededeling ervan aan de inrichters.

Artikel 8

De Vlaamse Regering wordt gemachtigd om personeel, materiële middelen en infrastructuur ter beschikking te stellen van het Vlaams Pensioenfonds. De concrete modaliteiten hiervan zullen opgenomen worden in de samenwerkingsovereenkomst.

Afdeling 3. Het administratieve toezicht op het Vlaams Pensioenfonds

Artikel 9

Een privaatrechtelijk vormgegeven EVA geeft uitvoering aan aspecten van het Vlaamse overheidsbeleid en wordt op krachtlijnen aangestuurd en opgevolgd door de bevoegde minister. Dit gebeurt, zoals gebruikelijk, op basis van een na onderhandeling af te sluiten samenwerkingsovereenkomst waarin ook de garanties worden ingeschreven en de modaliteiten worden bepaald voor een tijdige, volledige en betrouwbare rapportering over de uitvoering van de samenwerkingsovereenkomst.

Wat het beheer betreft, zullen in de samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het fonds een aantal bijkomende kenmerken van de aanvullende pensioenregelingen/publieke pensioenstelsels voor aansluitende besturen bepaald worden die er moeten voor zorgen dat het beheer van het fonds eenvoudig blijft bijvoorbeeld inzake berekeningsbasis enzovoort. Maar evenzeer kunnen bepaalde vrijheidsgraden opgenomen worden (bijvoorbeeld inzake bijdragepercen-

tage). Indien een aansluitend bestuur deze kenmerken volgt zal het Vlaams Pensioenfonds de aanvraag aanvaarden.

Artikel 10

Er wordt een decretale basis gecreëerd voor het toezicht op het Vlaams Pensioenfonds door een regeringscommissaris.

De regeringscommissaris houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van het Vlaams Pensioenfonds met het recht, de statuten en het algemeen belang.

De regeringscommissaris rapporteert over de toevertrouwde taken aan de Vlaamse minister(s) bevoegd voor bestuurszaken en voor financiën en begroting.

Tegen elke beslissing van de raad van bestuur die hij strijdig acht met het recht, de statuten of het algemeen belang stelt de regeringscommissaris binnen een termijn van vier werkdagen beroep in bij de voordragende ministers dat wil zeggen de Vlaamse minister(s) bevoegd voor Bestuurszaken en voor Financiën en Begroting. Deze ministers beschikken over een behandeltermijn van het beroep van tien werkdagen ingaande op de in het decreet vermelde datum.

De regeringscommissaris woont de algemene vergadering bij en heeft met raadgevende stem zitting in de raad van bestuur.

De regeringscommissaris kan van de bestuurders alle inlichtingen en ophelderingen vorderen, en hij kan alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat.

Hoofdstuk 3. Het publieke pensioenstelsel

Artikel 11

De DVO en de SERV zullen een identiek publiek pensioenstelsel invoeren. De Vlaamse Regering kan eveneens beslissen dat het publiek pensioenstelsel voor de kabinetsaangestelden identiek is aan dat van de DVO en de SERV (bepaald in artikel 3, §5, derde lid). Dit publieke pensioenstelsel is bijgevolg een multi-inrichterspensioenstelsel (MIP-s) (artikel 3, §1, 25°, WAP).

Om de gevolgen van uittreding bij wisseling van werkgever binnen het MIP uit te vlakken, worden bovenvermelde openbare werkgevers verplicht om een overeenkomst af te sluiten in toepassing van artikel 33/2 van de WAP. Via deze uittredingsovereenkomst is er een grotere mobiliteit mogelijk tussen de werkgevers.

Artikel 12

Met het oog op een uniform beheer van het Vlaams Pensioenfonds worden in het ontwerp van decreet de essentiële kenmerken bepaald van het publieke pensioenstelsel vermeld in artikel 11:

- 1° een vaste bijdragen-plan;
- 2° 100% patronale financiering.

De kenmerken van het publieke pensioenstelsel behelzen, naast deze essentiële kenmerken, ook beheerskenmerken zoals ze zullen opgenomen worden in de in artikel 9 vermelde samenwerkingsovereenkomst tussen de Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds. Deze beheerskenmerken moeten het eenvoudig beheer van het fonds waarborgen maar kunnen ook vrijheidsgraden omvatten (bijvoorbeeld inzake bijdragepercentage).

Al deze kenmerken samen moeten door de bevoegde overheid voor de rechtspositie (naargelang het geval de Vlaamse Regering, raad van bestuur, gemeenteraad enzovoort) worden doorvertaald naar arbeidsvoorwaarden in de rechtspositieregeling. Het gaat hier onder meer om de componenten van de vaste bijdrage namelijk percentage op het loon, de berekeningsbasis, uitkering in kapitaal enzovoort.

De bepalingen van de WAP zijn van toepassing op het publieke pensioenstelsel.

Artikel 13

Op grond van artikel 79, IBP-wet, worden de beheers- en werkingsregels van het OFP vastgesteld in een overeenkomst gesloten tussen enerzijds het OFP en anderzijds de bijdragende onderneming(en).

De materies waarover de schriftelijke beheersregels moeten worden vastgesteld worden bepaald door artikel 7 van het koninklijk besluit van 12 januari 2007 betreffende het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening. Het betreft de regels betreffende de omvang van de solidariteit tussen de bijdragende ondernemingen, de regels die toelaten op elk ogenblik het deel van elke bijdragende onderneming te bepalen in de activa, de verplichtingen en de resultaten van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening en de regels inzake de verdeling van de beheers- en werkingskosten van de instelling voor bedrijfspensioenvoorziening.

Artikel 14

Het is de bedoeling dat het startkapitaal van 21 miljoen euro (zijnde de patronale bijdragen voor 2018 en 2019) zo snel mogelijk, maar uiterlijk voor eind 2018, naar het op te richten fonds wordt doorgestort. Aangezien er in een tijdsruimte moet voorzien worden voor de neerlegging van de statuten van het Vlaams Pensioenfonds en voor het openen van een rekening op naam van het fonds, wordt de datum van inwerkingtreding van het decreet vastgelegd op 15 november 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

VOORONTWERP VAN DECREET

Voorontwerp van decreet betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de contractuele personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt.

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° decreet van 18 juli 2003: het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;
- 2° inrichter: een openbare werkgever die een publieke pensioentoezegging doet;
- 3° contractuele personeelsleden: de personeelsleden die in dienst zijn genomen bij arbeidsovereenkomst;
- 4° aangeslotenen: de contractuele personeelsleden die behoren tot de categorie van het personeel voor wie de inrichter een publiek pensioenstelsel heeft ingevoerd, zoals bepaald in de respectieve rechtspositieregelingen en uitgevoerd via de pensioenreglementen;
- 5° publiek pensioenstelsel: een collectieve publieke pensioentoezegging;
- 6° publieke pensioentoezegging: de toezegging van een aanvullend pensioen door een inrichter aan een of meer werknemers of hun rechthebbenden;
- 7° wet van 28 april 2003: de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;
- 8° aanvullend pensioen: het rust- en overlevingspensioen bij overlijden van de aangeslotene voor of na de pensioenleeftijd, of de ermee overeenstemmende kapitaalwaarde, dat wordt toegekend op basis van de verplichte storting die bepaald zijn in een pensioenreglement of een pensioenovereenkomst, ter

aanvulling van een pensioen dat is vastgesteld krachtens een wettelijke socialezekerheidsregeling;

9° bijdragende onderneming: een werkgever die bijdragen betaalt aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening;

10° Vlaams Pensioenfonds: het agentschap, vermeld in artikel 3;

11° decreet van 22 november 2013: het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector.

Hoofdstuk 2. Het Vlaams Pensioenfonds

Afdeling 1. Machtiging tot oprichting en doel van het Vlaams Pensioenfonds

Art. 3. §1. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, hierna het Vlaams Pensioenfonds te noemen, neemt de rechtsvorm aan van een organisme voor de financiering van pensioenen als vermeld in titel II, hoofdstuk II, van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening.

De voormelde wet is van toepassing op het statuut, de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van het Vlaams Pensioenfonds.

§2. Het Vlaams Pensioenfonds is een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap als vermeld in artikel 29 van het decreet van 18 juli 2003.

De Vlaamse Regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein het Vlaams Pensioenfonds behoort.

§3. Het Vlaams Pensioenfonds heeft als doel om aan de aangeslotenen pensioenuitkeringen als vermeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening, uit te betalen bij pensionering en de activiteiten te verrichten die eruit voortvloeien.

§4. In deze paragraaf wordt verstaan onder diensten van de Vlaamse overheid: de diensten, vermeld in artikel I.2, 1°, van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006.

Naast de Vlaamse Gemeenschap als openbare werkgever van de contractuele personeelsleden van de ministeries van de diensten van de Vlaamse overheid en van de kabinetsaangestelden, vertrouwen de volgende openbare werkgevers verplicht de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels toe aan het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 2° de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 3° de strategische adviesraden met rechtspersoonlijkheid;

- 4° het Gemeenschapsonderwijs, voor het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs.

De publieke pensioenstelsels van alle openbare werkgevers, vermeld in het tweede lid, behoren tot hetzelfde afzonderlijke vermogen.

§5. De volgende openbare werkgevers kunnen de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels ook toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de rechtspersonen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en die niet behoren tot de openbare werkgevers, vermeld in paragraaf 4, tweede lid;
- 2° de lokale besturen.

In het eerste lid, 2°, wordt verstaan onder lokale besturen:

- 1° de provincies en de publiekrechtelijke agentschappen die ervan afhangen;
- 2° de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de openbare instellingen en de publiekrechtelijke agentschappen en verenigingen die ervan afhangen;
- 3° de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden.

Afdeling 2. Werking van het Vlaams Pensioenfonds

Art. 4. Elke bijdragende onderneming is lid van de algemene vergadering van het Vlaams Pensioenfonds.

Art. 5. De raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds bestaat uit maximum vijftien leden en is samengesteld uit:

- 1° vertegenwoordigers van de bijdragende ondernemingen, onder wie:
 - a) vertegenwoordigers van de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid;
 - b) vertegenwoordigers van de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §5;
- 2° vertegenwoordigers van de aangeslotenen, aangesteld door de representatieve vakorganisaties die zitting hebben in Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap - Vlaams Gewest en in het Comité C1 voor de ambtenaren van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, waarbij elke vakorganisatie evenveel leden heeft;
- 3° onafhankelijke bestuurders die benoemd zijn conform artikel 4, 5 en 6 van het decreet van 22 november 2013.

Art. 6. De raad van bestuur kan toestaan om de uitvoering van het algemeen beleid van het Vlaams Pensioenfonds over te dragen aan andere operationele organen. Dat wordt bepaald in de statuten van het Vlaams Pensioenfonds.

Art. 7. Er wordt een paritair samengesteld toezichtcomité opgericht als vermeld in artikel 41, §2, van de wet van 28 april 2003.

Art. 8. De Vlaamse Regering stelt personeel, materiële middelen en infrastructuur ter beschikking van het Vlaams Pensioenfonds.

Afdeling 3. Het administratieve toezicht op het Vlaams Pensioenfonds

Art. 9. De Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds sluiten een samenwerkingsovereenkomst als vermeld in artikel 31 van het decreet van 18 juli 2003.

De samenwerkingsovereenkomst, vermeld in het eerste lid, bepaalt onder meer de volgende zaken:

- 1° de uit te voeren taken;
- 2° de informatieplicht en de rapportageverplichting over de taken en de financiële situatie;
- 3° de nadere voorwaarden voor het beheer van, het toezicht op en de werking van het Vlaams Pensioenfonds.
De nadere voorwaarden voor het beheer omvatten ook het kader waarin het Vlaams Pensioenfonds de aanvraag van een openbare werkgever tot uitvoering van zijn publieke pensioenstelsel kan aanvaarden;
- 4° de nadere voorwaarden voor de terbeschikkingstelling van personeel, materiële middelen en infrastructuur;
- 5° de duur, de opzeggings- en verlengingsmogelijkheden van de overeenkomst.

Art. 10. §1. De Vlaamse Regering stelt op voordracht van de Vlaamse minister(s) bevoegd voor bestuurszaken en voor financiën en begroting, bij het Vlaams Pensioenfonds een regeringscommissaris aan conform artikel 10 van het decreet van 22 november 2013.

De regeringscommissaris houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van het Vlaams Pensioenfonds met het recht en de statuten en met het algemeen belang.

De regeringscommissaris brengt over de toevertrouwde taken verslag uit bij de Vlaamse minister(s) bevoegd voor bestuurszaken en voor financiën en begroting.

De regeringscommissaris stelt bij de minister(s) die hem hebben voorgedragen, beroep in tegen elke beslissing van de raad van bestuur die hij strijdig acht met het recht, de statuten of het algemeen belang. Dat beroep wordt met redenen omkleed. Het wordt uitgeoefend binnen een termijn van vier werkdagen. Deze termijn gaat in de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, voor zover de regeringscommissaris daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen.

De raad van bestuur wordt binnen de termijn, vermeld in het vierde lid, op de hoogte gebracht van het beroep. De uitvoering van de beslissing, vermeld in het vierde lid, wordt door het beroep geschorst.

De Vlaamse minister(s) bevoegd voor bestuurszaken en voor financiën en begroting doen binnen een termijn van tien werkdagen een uitspraak. Die termijn gaat in op dezelfde dag als vermeld in het vierde lid.

Als de nietigverklaring niet is uitgesproken binnen de termijn, vermeld in het zesde lid, wordt de beslissing definitief.

De nietigverklaring van de beslissing wordt door de voormelde minister(s) betekend aan de raad van bestuur.

§2. De regeringscommissaris woont de algemene vergadering bij en heeft met raadgevende stem zitting in de raad van bestuur.

Ten minste vijf werkdagen voor de datum van de vergaderingen ontvangt de regeringscommissaris de volledige agenda van de vergaderingen van de algemene vergadering en van de raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds, alsook alle documenten ter zake.

In gemotiveerde gevallen van hoogdringendheid kan van de verplichting, vermeld in het tweede lid, worden afgeweken.

De regeringscommissaris kan op elk moment ter plaatse alle documenten en geschriften van het Vlaams Pensioenfonds inzien.

De regeringscommissaris kan van de bestuurders alle inlichtingen en ophelderingen vorderen, en hij kan alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat.

§3. De kosten die verbonden zijn aan de uitoefening van het ambt van regeringscommissaris, zijn ten laste van het Vlaams Pensioenfonds.

Hoofdstuk 3. Het publieke pensioenstelsel

Art. 11. De openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, voeren een identiek publiek pensioenstelsel in.

Het publieke pensioenstelsel, vermeld in het eerste lid, is een multi-inrichterspensioenstelsel.

In het tweede lid wordt verstaan onder multi-inrichterspensioenstelsel: een identiek pensioenstelsel dat ingevoerd is door verschillende inrichters, waarvan de uitvoering toevertrouwd wordt aan dezelfde pensioeninstelling.

De openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, sluiten een overeenkomst met toepassing van artikel 33/2 van de wet van 28 april 2003, die de gevolgen opheft van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een aangeslotene bij een openbare werkgever, om een andere reden dan overlijden of pensionering, die een nieuwe arbeidsovereenkomst bij een andere openbare werkgever sluit.

Art. 12. Het publieke pensioenstelsel, vermeld in artikel 11, heeft de volgende kenmerken:

- 1° het betreft een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen;
- 2° het publieke pensioenstelsel wordt uitsluitend gefinancierd door werkgeversbijdragen.

Het bevoegde orgaan dat de rechtspositieregeling van het personeel van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, §4 tweede lid vaststelt, werkt de kenmerken van het publieke pensioenstelsel, vermeld in het eerste lid, en in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 9, nader uit in arbeidsvoorwaarden.

De wet van 28 april 2003 is van toepassing op het publieke pensioenstelsel, vermeld in het eerste lid.

Art. 13. De openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, vertrouwen de uitvoering van hun publieke pensioenstelsel verplicht toe aan het Vlaams Pensioenfonds.

De beheers- en werkingsregels die een duidelijke omschrijving toelaten van de rechten en verplichtingen van de openbare werkgevers als bijdragende onderneming, worden bepaald in een beheersovereenkomst tussen de bijdragende onderneming en het Vlaams Pensioenfonds.

Art. 14. De openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §5, kunnen de uitvoering van hun publieke pensioenstelsel toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds op voorwaarde dat hun publieke pensioenstelsel:

- 1° voldoet aan de kenmerken, vermeld in artikel 12, eerste lid;
- 2° voldoet aan de nadere voorwaarden voor het beheer, vermeld in artikel 9, tweede lid, 3°, tweede lid.

De beheers- en werkingsregels die een duidelijke omschrijving toelaten van de rechten en verplichtingen van de openbare werkgevers als bijdragende onderneming, worden bepaald in een beheersovereenkomst tussen de bijdragende onderneming en het Vlaams Pensioenfonds.

Brussel,

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.816/1/V
van 16 augustus 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en
het Vlaamse Gewest ‘betreffende het Vlaams Pensioenfonds en
het publieke pensioenstelsel voor de contractuele
personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid en
andere besturen’

Op 29 juni 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 16 augustus 2018,^(*) een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de contractuele personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen’.

Het voorontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 14 augustus 2018. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, staatsraad, voorzitter, Stephan DE TAEYE en Koen MUYLLE, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Greet VERBERCKMOES, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Wendy DEPESTER, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 augustus 2018.

*

(*) Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juli en 31 juli of wanneer hij verstrijkt tussen 15 juli en 15 augustus.

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest strekt ertoe om, met naleving van de dwingende bepalingen van de wet van 28 april 2003 ‘betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid’ (hierna: de WAP-wet), het decretaal kader te bepalen voor de invoering van een tweede pensioenpijler voor de contractuele personeelsleden van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen.

Daartoe wordt de Vlaamse Regering gemachtigd om het Vlaams Pensioenfonds op te richten, dat een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap is (artikel 3, § 2, van het voorontwerp) dat de rechtsvorm aanneemt van een organisme voor de financiering van pensioenen als vermeld in hoofdstuk II van titel II van de wet van 27 oktober 2006 ‘betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening’ (hierna: de IBP-wet) (artikel 3, § 1). Er wordt voorts bepaald welke openbare werkgevers verplicht (artikel 3, § 4) of facultatief (artikel 3, § 5) de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds.

Vervolgens worden de werking van (artikelen 4 tot 8) en het administratief toezicht op (artikelen 9 en 10) het Vlaams Pensioenfonds geregeld.

De openbare werkgevers die verplicht worden toe te treden, worden ook verplicht om een identiek publiek pensioenstelsel in te voeren (artikel 11), waarvan de kenmerken in het voorontwerp worden geregeld (artikel 12). Voor die werkgevers worden de beheers- en werkingsregels bepaald in een beheersovereenkomst tussen de bijdragende onderneming en het Vlaams Pensioenfonds (artikel 13).

Ten slotte wordt bepaald onder welke voorwaarden de openbare werkgevers die mogen toetreden, de uitvoering van hun publieke pensioenstelsel kunnen toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds (artikel 14).

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

ALGEMENE OPMERKING

3. In verschillende artikelen van het voorontwerp wordt verwezen naar bepalingen van het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003² en van het decreet van 22 november 2013 ‘betreffende het deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector’³.

De artikelen IV.273, 2° en 9°, en IV.277 van het ontwerp van bestuursdecreet, dat recentelijk werd ingediend in het Vlaams Parlement,⁴ strekken er evenwel toe deze decreten met ingang van 1 januari 2019 op te heffen.

Indien het thans voorliggende aan te nemen decreet in werking zou treden na die datum, moeten de voormelde verwijzingen naar bepalingen uit het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003 en het decreet van 22 november 2013 worden vervangen door verwijzingen naar de overeenstemmende bepalingen uit het bestuursdecreet. Indien het daarentegen voor die datum in werking zou treden, zullen de voormelde verwijzingen nadien moeten worden aangepast.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikel 2

4.1. De lijst van definities waarin artikel 2 van het voorontwerp voorziet, is onvolledig. Zo zou er bijkomend een verkorte citeerwijze kunnen worden opgenomen voor “de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening”, waarnaar in artikel 3, § 1, tweede lid, en § 3, van het voorontwerp wordt verwezen.

4.2. Omgekeerd is het niet aangewezen om in het voorontwerp in een definitie te voorzien van de begrippen “publiek pensioenstelsel”, “publieke pensioentoezegging” en “aanvullend pensioen”. Deze begrippen worden immers reeds omschreven in de WAP-wet, die van toepassing is op het publieke pensioenstelsel dat de openbare werkgevers invoeren.⁵ Het volstaat dan ook om te verwijzen naar de omschrijving van deze begrippen in de WAP-wet. Zo kan voor het begrip “publiek pensioenstelsel” worden verwezen naar het begrip “publiek pensioenstelsel, zoals omschreven in artikel 3, § 1, 3° en 29°, van de wet van 28 april 2003”, voor het begrip “publieke pensioentoezegging” naar het begrip “publieke pensioentoezegging, zoals omschreven in artikel 3, §1, 2° en 28°, van de wet van 28 april 2003” en voor het begrip “aanvullend pensioen” naar het begrip “aanvullend pensioen, zoals omschreven in artikel 3, § 1, 1°, van de wet van 28 april 2003”.

4.3. De omschrijving van het begrip “contractuele personeelsleden” in artikel 2, 3°, van het voorontwerp stemt overeen met de omschrijving van het begrip “werknemer” in artikel 3, § 1, 7°, van de WAP-wet. Mede gelet op hierop, en vermits het begrip “werknemers” wordt gebruikt

² De artikelen 2, 1°, 3, § 2, eerste lid, en 9, eerste lid, van het voorontwerp.

³ De artikelen 2, 11°, 5, 3°, en 10, § 1, eerste lid, van het voorontwerp.

⁴ *Parl.St.* VI.Parl. 2017-18, nr. 1656/1.

⁵ Artikel 12, derde lid, van het voorontwerp.

bij de omschrijving van het begrip “publieke pensioentoezegging” in artikel 2, 6°, van het voorontwerp, kan in artikel 2, 3°, van het voorontwerp het begrip “contractuele personeelsleden” beter worden vervangen door het begrip “werknemers”.

4.4. Opdat de omschrijving van het begrip “bijdragende onderneming” beter zou aansluiten bij de inhoud en de draagwijdte van het voorontwerp, schrijve men in artikel 2, 9°, van het voorontwerp “een openbare werkgever die bijdragen betaalt aan het Vlaams Pensioenfonds”.

Artikel 3

5.1. Naar luid van artikel 3, § 1, derde lid, van het voorontwerp is de IBP-wet van toepassing op het statuut, de samenstelling, de bevoegdheid en de werking van het Vlaams Pensioenfonds.

Deze bepaling is overbodig: uit het gegeven dat het Vlaamse Pensioenfonds de rechtsvorm aanneemt van een organisme voor de financiering van pensioenen als vermeld in hoofdstuk II van titel II van de IBP-wet,⁶ vloeit immers reeds voort dat die wet van toepassing is op het Vlaams Pensioenfonds. De decreetgever is niet bevoegd om dat te bepalen.

Door bovendien te bepalen dat de IBP-wet van toepassing is op “het statuut, de samenstelling, de bevoegdheid en de werking” van het Vlaams Pensioenfonds, zou ten onrechte de indruk worden gewekt dat andere aspecten die in de voormelde wet worden geregeld, zoals het toezicht, niet van toepassing zijn, wat niet het geval kan zijn.

Artikel 3, § 1, derde lid, moet dan ook worden weggelaten uit het voorontwerp.

5.2. Uit artikel 3, § 4, tweede lid, van het voorontwerp vloeit voort dat de Vlaamse Gemeenschap als werkgever van, onder meer, de kabinetsaangestelden de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds.

Die regeling is evenwel niet bestaanbaar met de bevoegdheid van de Vlaamse Regering om de organisatie en de werking van de ministeriële kabinetten, met inbegrip van de rechtspositie van het personeel, te regelen, die haar is toegekend op grond van artikel 21 van het bijzonder decreet van 7 juli 2006 ‘over de Vlaamse instellingen’,⁷ aangenomen op grond van artikel 49, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’. De decreetgever kan dan ook niet, bij een decreet aangenomen bij gewone meerderheid, bepalen dat voor de contractuele personeelsleden van de ministeriële kabinetten de uitvoering van het publiek pensioenstelsel moet worden toevertrouwd aan het Vlaams Pensioenfonds.

Het is daarentegen wel mogelijk de contractuele personeelsleden van de ministeriële kabinetten te vermelden in artikel 3, § 5, van het voorontwerp, waarbij het aan de

⁶ Artikel 3, § 1, tweede lid, van het voorontwerp.

⁷ Dat artikel komt, wat betreft de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest, in de plaats van artikel 68 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980.

Vlaamse Regering toekomt te bepalen of voor die werknemers wordt voorzien in een publiek pensioenstelsel waarvan de uitvoering wordt toevertrouwd aan het Vlaams Pensioenfonds.

Artikel 11

6. In artikel 11, vierde lid, van het voorontwerp schrijve men “vermeld in het eerste lid” (in plaats van “vermeld in artikel 3, § 4, tweede lid”).

Daarnaast moet duidelijker in de tekst van deze bepaling tot uiting komen dat de woorden “aangeslotene bij een openbare werkgever” en “bij een andere openbare werkgever” niet in hun gebruikelijke betekenis moet worden begrepen, maar dat deze begrippen wat deze bepaling betreft beperkt zijn tot “aangeslotene bij een openbare werkgever/inrichter van een multi-inrichterspensioenstelsel”, respectievelijk “bij een andere openbare werkgever/inrichter die aan hetzelfde multi-inrichterspensioenstelsel deelneemt”.

Artikelen 13 en 14

7.1. Naar luid van artikel 13, eerste lid, van het voorontwerp vertrouwen de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, § 4, tweede lid, de uitvoering van hun publieke pensioenstelsel verplicht toe aan het Vlaams Pensioenfonds. In artikel 14, eerste lid, wordt bepaald dat de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, § 5, de uitvoering van hun publieke pensioenstelsel kunnen toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds op de in 1° en 2° vermelde voorwaarden.

De vraag rijst hoe deze bepalingen zich verhouden met artikel 3, § 4, tweede lid, en § 5, eerste lid, van het voorontwerp waarin wordt bepaald dat de in die bepaling vermelde openbare werkgevers de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels toevertrouwen of kunnen toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds. Hieromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“- Artikel 3 §4-tweede lid en art 13 eerste lid: is inderdaad inhoudelijk een herhaling en werd gebruikt als opstapzin naar de beheers- en werkingsregels (tweede alinea) van de verplicht bijdragende ondernemingen (zoals hierna voor de potentiële aansluiters).

- Artikel 3 §5-eerste lid en artikel 14 eerste lid: is in mindere mate een herhaling omdat in het eerste hoofdstuk het principe van de aansluiting bij het vehikel fonds geregeld wordt en het in hoofdstuk 3 gaat over de kenmerken van het publiek pensioenstelsel of voorwaarden waaronder aan die aansluitingsmogelijkheid kan voldaan worden.”

Uit het antwoord van de gemachtigde valt op te maken dat artikel 13, eerste lid, van het voorontwerp overbodig is en kan worden weggelaten. Ook de inleidende zin van artikel 14, eerste lid, is overbodig en de in 1° en 2°, bepaalde voorwaarden kunnen beter worden geïntegreerd in artikel 3, § 5, eerste lid, van het voorontwerp, vermits anders in die bepaling ten onrechte de indruk wordt gewekt dat de mogelijkheid voor de aldaar vermelde openbare werkgevers om de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels toe te vertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds, onvoorwaardelijk is.

7.2. In de artikelen 13, tweede lid, en 14, tweede lid, van het voorontwerp – die in het licht van voorgaande opmerking kunnen worden vervangen door een enkele bepaling – moet het woord “beheersovereenkomst” worden vervangen door het woord “overeenkomst”. In artikel 79 van de IBP-wet en in de artikelen 6 en 7 van het koninklijk besluit van 12 januari 2007 ‘betreffende het prudentieel toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening’ wordt er immers ook gewag gemaakt van “overeenkomst”.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Greet VERBERCKMOES

Jeroen VAN NIEUWENHOVE

ONTWERP VAN DECREET

ONTWERP VAN DECREET

DE VLAAMSE REGERING,

Op voorstel van de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding;

Na beraadslaging,

BESLUIT:

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding is ermee belast, in naam van de Vlaamse Regering, bij het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet in te dienen, waarvan de tekst volgt:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In dit decreet wordt verstaan onder:

- 1° WAP: de wet van 28 april 2003 betreffende de aanvullende pensioenen en het belastingstelsel van die pensioenen en van sommige aanvullende voordelen inzake sociale zekerheid;
- 2° IBP-wet: de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorziening;
- 3° decreet van 18 juli 2003: het kaderdecreet bestuurlijk beleid van 18 juli 2003;
- 4° inrichter: een openbare werkgever die een publieke pensioentoezegging doet;
- 5° werknemers: de personeelsleden die in dienst zijn genomen bij arbeidsovereenkomst en in voorkomend geval de kabinetsaangestelden;
- 6° aangeslotenen: de werknemers die behoren tot de categorie van het personeel voor wie de inrichter een publiek pensioenstelsel heeft ingevoerd, zoals bepaald in de respectieve rechtspositieregelingen en uitgevoerd door de pensioenreglementen;
- 7° lokale besturen:
 - a) de provincies en de publiekrechtelijke agentschappen die ervan afhangen;
 - b) de gemeenten, de openbare centra voor maatschappelijk welzijn, de openbare instellingen en de publiekrechtelijke agentschappen en verenigingen die ervan afhangen;
 - c) de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;
- 8° publiek pensioenstelsel: een publiek pensioenstelsel zoals omschreven in artikel 3, §1, 3° en 29°, van de WAP;
- 9° publieke pensioentoezegging: een publieke pensioentoezegging zoals omschreven in artikel 3, §1, 2° en 28°, van de WAP;
- 10° aanvullend pensioen: een aanvullend pensioen zoals omschreven in artikel 3, §1, 1°, van de WAP;
- 11° Vlaams Pensioenfonds: het agentschap, vermeld in artikel 3;
- 12° bijdragende onderneming: een openbare werkgever die bijdragen betaalt aan het Vlaams Pensioenfonds;
- 13° decreet van 22 november 2013: het decreet van 22 november 2013 betreffende deugdelijk bestuur in de Vlaamse publieke sector.

Hoofdstuk 2. Het Vlaams Pensioenfonds

Afdeling 1. Machtiging tot oprichting en doel van het Vlaams Pensioenfonds

Art. 3. §1. De Vlaamse Regering wordt gemachtigd een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening op te richten.

De instelling voor bedrijfspensioenvoorziening, hierna het Vlaams Pensioenfonds te noemen, neemt de rechtsvorm aan van een organisme voor de financiering van pensioenen als vermeld in titel II, hoofdstuk II, van de IBP-wet.

§2. Het Vlaams Pensioenfonds is een privaatrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap als vermeld in artikel 29 van het decreet van 18 juli 2003.

De Vlaamse Regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein het Vlaams Pensioenfonds behoort.

§3. Het Vlaams Pensioenfonds heeft als doel om aan de aangeslotenen pensioen-uitkeringen als vermeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de IBP-wet, uit te betalen bij pensionering en de activiteiten te verrichten die eruit voortvloeien.

§4. In deze paragraaf wordt verstaan onder diensten van de Vlaamse overheid: de diensten, vermeld in artikel I.2, 1°, van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006.

Naast de Vlaamse Gemeenschap als openbare werkgever van de werknemers van de ministeries van de diensten van de Vlaamse overheid, vertrouwen de volgende openbare werkgevers verplicht de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels toe aan het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de intern verzelfstandigde agentschappen met rechtspersoonlijkheid van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 2° de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen van de diensten van de Vlaamse overheid;
- 3° de strategische adviesraden met rechtspersoonlijkheid;
- 4° het Gemeenschapsonderwijs, voor het personeel van de administratieve diensten van de Raad van het Gemeenschapsonderwijs.

De publieke pensioenstelsels van alle openbare werkgevers, vermeld in het tweede lid, behoren tot hetzelfde afzonderlijke vermogen.

§5. De volgende openbare werkgevers kunnen de uitvoering van hun publieke pensioenstelsels ook toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds:

- 1° de rechtspersonen die ressorteren onder de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest en die niet behoren tot de openbare werkgevers, vermeld in paragraaf 4, tweede lid;
- 2° de lokale besturen.

De openbare werkgevers, vermeld in het eerste lid van deze paragraaf, kunnen de uitvoering van hun publieke pensioenstelsel toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds op voorwaarde dat hun publieke pensioenstelsel:

- 1° voldoet aan de kenmerken, vermeld in artikel 12, eerste lid;
- 2° voldoet aan de nadere voorwaarden voor het beheer, vermeld in artikel 9, tweede lid, 3°, tweede lid.

De Vlaamse Regering bepaalt of voor de kabinetsaangestelden wordt voorzien in een publiek pensioenstelsel waarvan de uitvoering wordt toevertrouwd aan het Vlaams Pensioenfonds. Als de Vlaamse Regering beslist dat het publieke pensioenstelsel voor de kabinetsaangestelden identiek is aan het publieke pensioenstelsel van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, maakt het deel uit van het multi-inrichterspansioenstelsel vermeld in artikel 11.

Afdeling 2. Werking van het Vlaams Pensioenfonds

Art. 4. Elke bijdragende onderneming is lid van de algemene vergadering van het Vlaams Pensioenfonds.

Art. 5. De raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds bestaat uit maximum vijftien leden en is samengesteld uit:

- 1° vertegenwoordigers van de bijdragende ondernemingen, onder wie:
 - a) vertegenwoordigers van de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid;
 - b) vertegenwoordigers van de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §5;
- 2° vertegenwoordigers van de aangeslotenen, aangesteld door de representatieve vakorganisaties die zitting hebben in Sectorcomité XVIII Vlaamse Gemeenschap – Vlaams Gewest en in het Comité C1 voor de ambtenaren van de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten, waarbij elke vakorganisatie evenveel leden heeft;
- 3° onafhankelijke bestuurders die benoemd zijn conform artikel 4, 5 en 6 van het decreet van 22 november 2013.

Art. 6. De raad van bestuur kan toestaan om de uitvoering van het algemeen beleid van het Vlaams Pensioenfonds over te dragen aan andere operationele organen. Dat wordt bepaald in de statuten van het Vlaams Pensioenfonds.

Art. 7. Er wordt een paritair samengesteld toezichtcomité opgericht als vermeld in artikel 41, §2, van de WAP.

Art. 8. De Vlaamse Regering stelt personeel, materiële middelen en infrastructuur ter beschikking van het Vlaams Pensioenfonds.

Afdeling 3. Het administratieve toezicht op het Vlaams Pensioenfonds

Art. 9. De Vlaamse Regering en het Vlaams Pensioenfonds sluiten een samenwerkingsovereenkomst als vermeld in artikel 31 van het decreet van 18 juli 2003.

De samenwerkingsovereenkomst, vermeld in het eerste lid, bepaalt onder meer de volgende zaken:

- 1° de uit te voeren taken;
- 2° de informatieplicht en de rapportageverplichting over de taken en de financiële situatie;
- 3° de nadere voorwaarden voor het beheer van, het toezicht op en de werking van het Vlaams Pensioenfonds.

- De nadere voorwaarden voor het beheer omvatten ook het kader waarin het Vlaams Pensioenfonds de aanvraag van een openbare werkgever tot uitvoering van zijn publieke pensioenstelsel kan aanvaarden;
- 4° de nadere voorwaarden voor de terbeschikkingstelling van personeel, materiële middelen en infrastructuur;
 - 5° de duur, de opzeggings- en verlengingsmogelijkheden van de overeenkomst.

Art. 10. §1. De Vlaamse Regering stelt op voordracht van de Vlaamse minister(s) bevoegd voor Bestuurszaken en voor Financiën en Begroting, bij het Vlaams Pensioenfonds een regeringscommissaris aan conform artikel 10 van het decreet van 22 november 2013.

De regeringscommissaris houdt toezicht op de overeenstemming van de verrichtingen en de werking van het Vlaams Pensioenfonds met het recht en de statuten en met het algemeen belang.

De regeringscommissaris brengt over de toevertrouwde taken verslag uit bij de Vlaamse minister(s) bevoegd voor Bestuurszaken en voor Financiën en Begroting.

De regeringscommissaris stelt bij de minister(s) die hem hebben voorgedragen, beroep in tegen elke beslissing van de raad van bestuur die hij strijdig acht met

het recht, de statuten of het algemeen belang. Dat beroep wordt met redenen omkleed. Het wordt uitgeoefend binnen een termijn van vier werkdagen. Deze termijn gaat in de dag van de vergadering waarop de beslissing genomen werd, voor zover de regeringscommissaris daarop regelmatig uitgenodigd werd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop hij er kennis van heeft gekregen.

De raad van bestuur wordt binnen de termijn, vermeld in het vierde lid, op de hoogte gebracht van het beroep. De uitvoering van de beslissing, vermeld in het vierde lid, wordt door het beroep geschorst.

De Vlaamse minister(s) bevoegd voor Bestuurszaken en voor Financiën en Begroting doet(n) binnen een termijn van tien werkdagen een uitspraak. Die termijn gaat in op dezelfde dag als vermeld in het vierde lid.

Als de nietigverklaring niet is uitgesproken binnen de termijn, vermeld in het zesde lid, wordt de beslissing definitief.

De nietigverklaring van de beslissing wordt door de voormelde minister(s) betekend aan de raad van bestuur.

§2. De regeringscommissaris woont de algemene vergadering bij en heeft met raadgevende stem zitting in de raad van bestuur.

Ten minste vijf werkdagen voor de datum van de vergaderingen ontvangt de regeringscommissaris de volledige agenda van de vergaderingen van de algemene vergadering en van de raad van bestuur van het Vlaams Pensioenfonds, alsook alle documenten ter zake.

In gemotiveerde gevallen van hoogdringendheid kan van de verplichting, vermeld in het tweede lid, worden afgeweken.

De regeringscommissaris kan op elk moment ter plaatse alle documenten en geschriften van het Vlaams Pensioenfonds inzien.

De regeringscommissaris kan van de bestuurders alle inlichtingen en ophelдерingen vorderen, en hij kan alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat.

§3. De kosten die verbonden zijn aan de uitoefening van het ambt van regeringscommissaris, zijn ten laste van het Vlaams Pensioenfonds.

Hoofdstuk 3. Het publieke pensioenstelsel

Art. 11. De openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, voeren een identiek publiek pensioenstelsel in.

Het publieke pensioenstelsel, vermeld in het eerste lid, is een multi-inrichterspensioenstelsel.

In het tweede lid wordt verstaan onder multi-inrichterspensioenstelsel: een identiek pensioenstelsel dat ingevoerd is door verschillende inrichters, waarvan de uitvoering toevertrouwd wordt aan dezelfde pensioeninstelling.

De openbare werkgevers, vermeld in het eerste lid, sluiten een overeenkomst met toepassing van artikel 33/2 van de WAP, die de gevolgen opheft van de beëindiging van de arbeidsovereenkomst van een aangeslotene bij een inrichter van een multi-inrichterspensioenstelsel, om een andere reden dan overlijden of pensio-

nering, die een nieuwe arbeidsovereenkomst sluit met een andere inrichter die aan hetzelfde multi-inrichterspensionstelsel deelneemt.

Art. 12. Het publieke pensioenstelsel, vermeld in artikel 11, heeft de volgende kenmerken:

1° het betreft een pensioentoezegging van het type vaste bijdragen;

2° het publieke pensioenstelsel wordt uitsluitend gefinancierd door werkgeversbijdragen.

Het bevoegde orgaan dat de rechtspositieregeling van het personeel van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, vaststelt, werkt de kenmerken van het publieke pensioenstelsel, vermeld in het eerste lid, en in de samenwerkingsovereenkomst, vermeld in artikel 9, nader uit in arbeidsvoorwaarden.

De WAP is van toepassing op het publieke pensioenstelsel, vermeld in het eerste lid.

Art. 13. De beheers- en werkingsregels die een duidelijke omschrijving toelaten van de rechten en verplichtingen van de openbare werkgevers als bijdragende onderneming, worden bepaald in een overeenkomst tussen de bijdragende onderneming en het Vlaams Pensioenfonds.

Art. 14. Dit decreet treedt in werking op 15 november 2018.

Brussel, 14 september 2018.

De minister-president van de Vlaamse Regering,

Geert BOURGEOIS

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding,

Liesbeth HOMANS